

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGELTLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Helyben.		Elofizetési árak:		Vidékre küldve:		Főszerkesztő: BENEDEK JÁNOS.		Hirdetési díjak:	
Egy évre . . .	10 kor. — fill.	Egy évre . . .	16 kor. — fill.	Fel évre . . .	8 . . .	Felelős szerkesztő: Uj. MÓRICZ PÁL.		Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többzetű megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szöveg 4 fillér.	
Fél évre . . .	5 . . .	Fel évre . . .	8 . . .	Negyed évre . . .	4 . . .	Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.			
Negyed évre . . .	2 . . .	Negyed évre . . .	4 . . .	Egy órára . . .	1 . . .				
Egy órára . . .	1 . . .	Egy órára . . .	1 . . .	Egy órára . . .	1 . . .				
Egyeszes szám ára 4 fillér.									

A függetlenségi párt akciója.

Abban a válságos politikai helyzetben, melyben jelenleg van az ország, nincs az az eszköz, amelytől a kormányparti sajtó egyik-másik organuma visszaariadna, ha az egyetlen számbavehető ellenfélről, — pártunkról van szó. A miniszterelnök ép úgy tudja, mint a legutolsó kormányparti riporter, hogy ha Bécsnek teendő engedelményekről — vagyis az udvarnak kedves dolgokról — van szó, akkor egyes egyedül a függetlenségi párttal kell számolni. Kormánypart és néppárt versenyeznek egymással a bécsi érdekek szolgálatában, hogy így az udvarnak kedvében járjanak. Ily körülmények közt s tekintetbe véve azt, hogy a t. tulajdon nagy része nem igen válogatós a politikai fegyverekben, szinte nem is csodálkoztunk azon, hogy újabb időkben kezdve a kormányhoz közelálló sajtón s végezve néhány obskurus könyvatomoson, unos-untalan a legképtelenebb hírekkel iparkodtak a hatalmas, nagy, tiszta függetlenségi és 48-as pártnak politikai hitelét megrentani.

Csak a mult napokban történt, hogy egy könyvatomos laptudósító, a mely egyébként arról nevezetes, hogy

csak a legtrikább esetben szolgál valamire való s megbízható értesítésekkel, kapta magát s mindenféle bolond dolgot összeirt és kiadott pártunkról. Megirta, hogy a Kossuth-ünnepet illetőleg ellentétek merültek fel a pártban, megirta, hogy maga Kossuth Ferencz is visszahúzódik a Kossuth-ünneptől és az önálló vámtérület mellett rendezendő mozgalomtól, stb. Akadtak lapok és pedig feles számban, amelyek ezeket a bolondgombokat nemcsak átvették a kövön nyomott újságból, hanem kommentárral is kísérték. Más lapok azt irták meg a függetlenségi pátról, hogy az önálló vámtérület érdekében rendezendő mozgalom dolgában a budapesti kereskedelmi és iparkamara, vagy az országos iparegyesület mozgalmához csatlakozik, hogy azután pár nap múlva azt süthessék ki, hogy ezen testületek tulajdonképpen nem is hívei az önálló vámtérületnek s így — pártunk sem az.

Ostobaságnak, bolondságnak, első pillanatra észrevehető rongy rágalmaknak látszanak így e dolgok, pedig azok a kormányparti kövön és nem kövön nyomott lapok nagyon jól tudják s így is van, hogy régi igazság, de mindig igaz marad a calumniare audatior semper aliquid haeret elve.

A rágalom mindig fog. A politikai viszonyok olyanok, hogy pillanatnyilag nem tehet semmi nevezetesebb komolyabb végű dolgot a párt, mert nem csak nyár van, szünet van, hanem a minden kormányparti bölcesség kuforrása, Széll Kálmán miniszterelnök királyi kézirattal küldte haza a Hazát, nehogy módja legyen a pártnak akár a Kossuth-ünneppel, akár a kiegyezés dolgában összehívni a képviselőket. Így, akciójában bizonyos mértékig megbénítva a pártot, hozzá nyultak a rágalom fegyveréhez s fennen hirdettek pártunkról mindenféle szemeszédett hazugságot.

Tegnap jónak látta a párt megfelelni a róla terjesztett rágalomokra.

A távol idegenben betegen fekvő érdemes elnök, Kossuth Ferencz helyett, pártunk jeles alelnöke, Tóth János, tegnapi pártérkezletet hívott össze. Augusztus tizennegedikére! Olyan időre, amikor a legnehezebb még fontos ügyekben is akár csak néhány képviselőt is a fővárosba felhozni. Erre a körülményre számítva, kürtölte világgá pár nap előtt a kormányparti sajtó, hogy a mai értekezlet iránt a pártban nem mutatkozik érdeklődés s mindössze néhányan jelennek meg a

A tehetség.

Irta: **Montjoyeux.**

Honoré Muflat minden intelligencia és műveltség híján is megszédte magát a dobozgyártással. Szerencséjének titka az ügyessége, rendszeretete és a takarékosága. De fő érdeme volt ebben a feleségének is, aki csekélyke hozományával alapját vetette meg az üzletnek, a melynek fellendítéséhez ő maga is hozzájárult a munkásságával. Negyedszázadon át válóságos rabéletet éltek, korán keltek és későn pihentek le, nem tekozolva egyetlen garast sem fölöslegesre. A munka azonban meghozta a maga gyümölcsseit; évről-évre gyarapodott a vagyon s a mikor végre kerek összeggé nőtte ki magát, a dobozgyártást eladták és falura költöztek, Chateauroux környékére, a hol házat vásároltak.

Falun nagy a tekintélye a pénznek, gondolta Muflat. És valóban; noha teljesen ismeretlenül tette be a lábát a kis vidéki városba, a Párisból jött tőkepenzest csakhamar bizonyos nimbus vette körül: a pénz előtt meghajolt minden hizelgés.

A nyugalomba vonult dobozgyáros, valami szerencsés ösztön sugallatából nagyon helyesen manoevrozott, hogy tiszteletet

keltessen magára új környezetében. Sohasem beszélt és sohasem válaszolt a hozzá intézett kérdésekre másként, mint: „lehet... azt látni kellene.“

Ha a meggyőződését kérdezték valamiről, így felelt: — „És ön? mi az ön meggyőződése?“ Ha pedig valami merész kíváncsi a politikai elvei iránt érdeklődött, Muflat egy diplomata hallgatásával merengett el a szoba plafonjára és réveteg tekintete ilyenkor azt látszott mondani: „ah, ha Muflat beszélni akarna! . . .“

De Muflat sohasem akart beszélni sem arról, sem másról.

A parasztek szemében tekintélye nőtön nőtt és képességéről mesés hírek keringtek a környéken. Tervbe is vették, hogy hivattal kinalják meg a tanácsban, sőt némelyek őt tartották a legalkalmasabb embernek a polgármesteri szék betöltésére. — Muflat erre még inkább elmerült hallgatag zárkózottságában s a mikor puhatolózni kezdtek nála, vajjon elfogadja-e a hivatalt, ha megkínálják vele, ő egy jellel sem válaszolt a czélzásokra.

Alapjában véve nehezére esett a visszautasítás, de nagyravágásának horizontján ott fenyegetett titkos nagy hibája, amivel okos ember létére tisztában is volt, hogy

tudniillik a nevéen kívül nem igen értett egyéb írás-olvasáshoz. Mint polgármesternek hamar be kellett volna vallania ezt a gyengéjét, a mi egyszeriben tönkretette volna tekintélyét is.

Hogy Muflat visszautasította a fényes ajánlatot, még egy arasszal megnőtt a parasztek előtt. Gondolkozni kezdtek az okok fölött s azt suttogták, hogy bizonyára nem tartja a hivatalt megegyezőnek a politikai álláspontjával. És erről a politikai álláspontjáról csakhamar újabb nagyszerű meséket szőtt a hir.

A parasztek tovább gondolkodtak: miként lehetne Muflat fényes tehetségét a község felvirágoztatására fordítani?

Egy napon Muflat a háza verandáján pipázott bölcös komolysággal, a mikor egy csendőr kopogtatott be nála.

— Honoré Muflat ur?

— Én vagyok. Mit kíván barátom?

— Egy levelet hozok a chateaurouxi bíróságtól. A levél nagyförfordulást idézett elő a házban. Muflat és a felesége tisztelettel vegyes félelemmel vették kezükbe az írást s a míg a csendőr el nem távozott, föl sem merték bontani. Végre, nem csekély munka után, a nyugalomba vonult dobozgyáros kibetűzte a fontos levelet. És fölkiáltott:

képviselők közül. Megjelent pedig ötvennél több! S valamennyi a legnagyobb, a legigazibb lelkesedést hozta magával. Valamennyien a vidékről a kerületeikből, a föld népe köréből jöttek s elhozták magukkal a Kossuth-eszméért való lelkesedést s az osztálykizsákmányolás felett való elkésztetést egyenlő mértékben. Ily érzelmeikkel eltelve ült össze az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt s kimondta, hogy „a nemzet létérdeke felett most folyó alku megvalósítását a nemzet közóhajára és erejére való tekintettel és hiven programjához, teljes erejéből meggátolni önmaga és a nemzet iránti elengedhetlen és alku nem tűrő köteletségének tartja.”

Ez a válasz a sok rágalomra.

Teljes erejéből fog a párt küzdeni, minden erejéből, mit Isten adott neki s a haza iránt való önzetlen szeretettel.

Nem üres frázis ez, t. kormányparti sajtó, melyet rágalmakkal meg lehet semmisíteni. Aki ott volt, aki látta és hallotta a lelkesedést, mely a pártot elfogta, az nem vonhatja kétségbe, hogy hiába mindenféle rátóti, meg ischli találkozás, a párt nem alkuszik s ha Széll nem is enged, s a hosszú, kinkeserves nyár után érett gyümölcsként teszi is le a Ház asztalára a Bánffy—Badeni féle kiegyezést, ezzel a függetlenségi pártot elűzni a

nemzet jogaiért való küzdelemtől nem lehet.

A párt magasztos feladata színvonalon áll teljesen. A pártnak semmiféle közös vámterület nem kell s legyen bárki is a miniszterelnök, Széll vagy más, a párt teljes erejéből követelni fogja az önálló vámterületet, melyhez való jogunkat feladni, hazáululás.

A mai pártértekezlet, annak egész lefolyása, de különösen határozata a felelet a sok rágalomra. A magyarnép nyugodt lehet. Jó kezekben van letéve a magyar nemzet jogainak megvédése: a függetlenségi párt ma kihuzta a hüvelyéből a kardot, meg is villogtatta s nem fogja visszatenni nagy küzdelmek és becsület nélkül . . .

Nemcsak Rátóton, Bécsben és Ischben, Széllnél, Körbernél meg Habsburgéknál, hanem Kossuthéknál is döntenek még a haza sorsa felett!

A párt értekezlete.

A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt tegnap tartotta meg nagy érdeklődéssel várt értekezletét, a melyre a parttagok szokatlanul nagy számban gyűltek össze:

Jelen voltak: dr. Tóth János alelnök, dr. Nesi Pál jegyző, Babó Mihály, Bakonyi Samu, Bakó József, Barta Ferencz, Barta Ödön, Benes László, Benedek János, Brázay Kálmán, Csávolszky Lajos, Chernel Gyula, Egry Béla, Endrey Gyula, Gabányi Miklós, Gál Sándor, Hegedüs Károly, Hentaller Lajos, Horváth Gyula, Illyés Bálint, Kállay Lipót, Kacs Kovács Géza, Kecskeméty Ferencz,

Muflat igent intett.

— Helyes. Tessék hozzám intézni, én majd kérdezem a vádlottat.

A hallgatóság közt a szorongó falubeiek büszkén nézte össze. Most jön a Muflat bölcseségének a megszólalása:

Muflat kérdezett:

— Hány éves volt az elhunyt?

— Negyvennyolcz éves.

— És a vádlott?

— Ötvennégy.

— És mennyit kellett évente fizetnie a 100.000 franknyi biztosításért?

— Erre már felelt a tanu . . .

— Általában mennyi az ára az ilyen biztosításoknak más társaságoknál? . . .

— A tanu eléggé kimerítőn válaszolt s én azt hiszem, esküdt ur, hogy ez nem tartozik a szorosán vett tárgyhöz . . .

— Bocsánat, elnök ur, ezek a részletek igen fontosak . . . És mennyit számítana fel a társaság, ha az asszony hatvan éves és a férj hatvannégy?

Az elnök türelmetlenkedni kezdett;

— Nem látok ebben a kérdésben semmiféle összefüggést az ügygyel . . .

— Az ügygyel, az meglehet . . . De minthogy éppen holnap szándékozom ilyen szerződést kötni egy társulattal, ön ért, engem, szerettem volna egy kis felvilágosítást nyerni érdek nélküli féltől . . .

A tárgyalás befejezésekor a parasztok ovációt rendeztek a jeles polgártársnak, a ki ime bebizonyította, hogy még a legkomolyabb bonyodalmakban is mennyire meg tudja őrizni a higgadságát.

Koller Tivadar, Kovács Gyula, Kresznay Ferencz, Kubik Béla, Lengyel Zoltán, Lukács Gyula, Leszkay Gyula, Malatinszky György, Madarász Imre, Molnár Ákos, Mukits Simon, Olay Lajos, Papp Zoltán, Papp Elek, Pichler Győző, Pozsgay Miklós, Rákosi Viktor, Ráth Endre, Rátkay László, Sebess Dénes, Szabó Kálmán, Sturmán György, Szathmáry Mór, Thaly Ferencz, Veress József képviselők; Lakatos Miklós volt orsz. képviselő és Pallay titkár.

Délután öt órától esti kilencz óráig tartott az értekezlet Tóth János elnöklése mellett.

Tóth János elnök felhívására mindenekelőtt Rátkay László számolt be a Kossuth Lajos születésnapjának száz éves fordulójára megünneplésére kiküldött bizottság nevében, előadván mindazokat az intézkedéseket, a melyeket a bizottság szükségesnek tartott, hogy az ünnep országos és a nemzeti kegyelethez méltó legyen.

A párt kimondta, hogy Kossuth Lajos születésének száz éves fordulóját magyar nemzeti politikai ünnepnek tekinti és utalozik az ellen, hogy az bárki által pártpolitikai ünnepnek deklaráltassék. És épen ezért elvárja a képviselőház elnökétől, hogy a képviselőház küldöttségét, mely a nala jelentkező képviselőkből fog alakulni, Kossuth Lajos mauzoleuma alapkövének letételehez hivatalos minőségben személyesen vezeti és a képviselőház nevében Kossuth Lajos sírjára koszorút helyez. Az eljárás részleteinek a ház elnökével leendő megbeszélése végett az értekezlet Tóth János alelnököt küldi ki.

Együttal annak az óhajának adott kifejezést az értekezlet, hogy azon az ünnepségen, a melyet a főváros szeptember 19-én rendez, lehetőleg minden képviselő részt vegyen. Minthogy a főváros a törvényhatóságokhoz intézendő felhívását még most sem küldette el, az értekezlet elhatározta, hogy ennek immár sürgős szétküldésére a fővárost felkéri és ennek foganatosítására a kiküldött bizottságot utasította.

Ezután áttért az értekezlet az ülés második tárgyára: az önálló vámterület érdekében kifejtendő akcióra, a mely hosszas és beható tanácskozásra adott alkalmat. Az értekezlet a következőket határozta:

Azokat a közléseket, a melyek a körül forognak, vajjon a magyar kormány a kiegyezést érintő egyik vagy másik kérdésben enged-e vagy nem enged: a függetlenségi és 48-as párt csak a nemzeti közvélemény megtevesztésére tartja alkalmasnak, de arra nem, hogy azok a nemzet jogos gazdasági óhajainak megvalósulását meghezozzák.

A pártot a közel felszázados tapasztalatai, de főleg az utolsó hat év küzdelmei megerősítették abban a gazdaság-politikai hitében, hogy sem az 1896-ban készült kiegyezési tervezet, sem annak most letéendő módoszatai a magyar nemzetnek gazdasági és megélhetési érdekeit nemcsak nem valósítják meg, de meg sem közelítik. A párt tudja, hogy a nemzet gyarmati gazdasági helyzetéből szabadulni akar és arra az idő is elérkezett. Elhatározta tehát, hogy a számos jogosulatlan tényező bevonásával a nemzet létérdeket felett most folyó alku megvalósítását a nemzetnek közóhajára és erejére való tekintettel és hiven a párt programjához teljes erejéből meggátolni önmaga és a nemzet iránti elengedhetetlen és alku nem tűrő köteletségének tartja.

Elhatározta a párt, hogy augusztus és szeptember hó folyamán az önálló vámterület érdekében az ország egyes nagyobb városaiban népgyűléseket rendez és pedig e hónap 31-én Hódmezővásárhelyen, szeptem-

— Gyöngyöm! (Mme Muflat kilenczven kilót nyomott a mérlegben.) Az esküdtzék tagjának neveztek ki! . . . Milyen megtiszteltetés!

Ez már aztán megfelelő hivatal. Mint esküdtnek, nem kell más tennie, csak hallgatni, felelni igennel vagy nemmel. Tekintélyes hivatal, ur élet és halál fölött; rendelkezni, bíraskodni mások jóléte, szerencséje, jövője, vagyona fölött! . . . Muflat büszkén domborította ki mellét. Ime, végre a hivatal, a melybe az igazságos sors őt szemelte ki a legméltóbbnak. Ebben az állásban nincs semmi gondja a politikával. Független hatalom mindenek fölött. Igen, ez a helye Muflatnak, a kinek bölcseségéről az egész falu meg van győződve s a kinek nyugodt igazságérzetében a társadalom megnyugvást talál.

A dicsőségnek sugara övezte körül a falut s lelkesedés támadt utcaszerte a hír hallattára. Sokan el akarták kísélni Muflat urat a székhelyre: mások megelégedtek a bandériummal, a mely őt a vasutra kíséri.

Már az első pör, amelyben szerepe nyilott, gyilkosság volt. Egy kereskedő meggyilkolta a feleségét, hogy kezéhez kaparítsa az áldozat életbiztosítási összegét. Ebben az ügyben kellett igazságot osztani. Hej, bonyodalmas volt az nagyon is; a vádlottnak alibije volt! Tessék most már kihámozni az igazságot!

A tárgyalásra megtelt az egész terem; Muflat komolyan ült a méltósága székében, a mikor a vallatás folyamán hirtelen egy ötlete támadt. Oda is hajolt az elnökhöz és megsugta neki.

— Kérdést akar intézni a vádlotthoz? kérdezte az elnök.

ber 7-én Marosvásárhelyen és 28-án Debreczenben. Lengyel Zoltán bejelenti, hogy Zilahon 20-án lesz népgyűlés, Gabányi Miklós bejelenti, hogy Zsibón 31-én, és Ráth Endre, hogy Kézdivásárhelyen szeptember első felében tartanak népgyűlést az önálló vámtérület érdekében Molnár Ákos bejelentette azt a mozgalmat, melyet a székelyhídi kerület az olasz borvámklauzula eltörlése végett megindított és melynek folytán a székelyhídi borvidék Magyarország nevezetesebb más borvidékeit felhívta hasonló tiltakozó gyűlések tartására. A párt ezt a mozgalmat örömmel vette tudomásul és ezt erkölcsileg teljes erejével támogatni fogja. Az értekezlet 9 óra után ért véget.

Sürgős teendők.

A nemzetiségi bajokkal, miután azok már meglehetősen a fejünkre nőttek, a magyar társadalom is kezd egy keveset foglalkozni a sajtóban is mind több hely nyílik a kérdés tárgyalására.

A dolog megoldását illetően a vélemények nagyban és egészben kétfelé oszlanak.

Azok, akik nem ismerik a veszedelmét kellő nagyságában, akik személyesen nem tapasztalták ki a helyzetet, szóval leginkább, a kik távol laknak a nemzetiségi vidékektől, a Deak-párt ideális, de e kérdésben nagyon rosszul bevált elveire támaszkodva, a méltányosság fegyvereivel akarják meghódítani, „magukhoz emelni” a nemzetiségi tulzókat, míg azok, akik életükben csak egyszer is beszéltek eleven pánszlávval vagy dákorománnal, azok látják, hogy ez minő naivitás s hogy maguk a nemzetiségek nevetnek ki érte leginkább bennünket.

Látják, hogy a nemzeti nagy érzéssel, önérettel és elszántsággal szemben csak a hatalmi erővel párosult hasonló nemzeti önérettel és elszántsággal győzedelmeskedhetik. Ez a kérdés tisztán hatalmi kérdés, a ki bírja, marja.

Ha mi épp olyan önérettel és elszántsággal igyekeznünk megtartani egységesnek és magyaroknak Magyarországot, mint aminővel a nemzetiségek azt nyelvtérületekre szétbontani igyekeznek azt, úgy mivel a politikai hatalom ma még a miénk s élni tudunk és akarunk e hatalommal, biztosan meggyőzedelmeskedünk a nemzetiségi harcban, amde ha lanyhán vesszük a dolgot, akkor veszve vagyunk.

Mindennek dacára olyan részei is vannak ennek a nagy kérdésnek, ahol ismét nem hatalmi erővel, de józan velegondolással és a jó viszony ápolásával lehetne ma még eredményeket elérni.

Igy lehetett volna még rövid pár évvel ezelőtt a hazafias délvidéki svábokat kimenteni az alldeutsch propaganda karjai közül. Ha azt a kérdést el nem hanyagoljuk, ha a zöldsász és nagynémet agitátorokat idejekorán torkon ragadjuk, ha a svábok gazdasági bajjaival többlet törődünk, úgy nem kellett volna egy szép napon arra ébrednünk, hogy a pánszláv, dákoromán, zöldsász stb. kérdések mellett még egy új, bánati sváb kérdésünk is támadt.

Ma már itt is csak a magyar állam imponáló hatalmával csinálhatunk rendet, ez a kérdés is a fejünkre nőtt.

Vannak azonban — ha csekély számmal is — még lelkek, akiknek az elvesztését szépszerével megakadályozhatnók, értjük ez alatt a délvidéki jóérezsű sváb felvakat.

Természetesen ezekre a községekre is rávetette már magát a pángermán igazgatás, amde ezeket éppen a helyes vezetés, az emlékek és a jóérezület tartják vissza ma még attól, hogy a csábításnak engedjenek.

Ilyennek mutatkozott most Soultour, Charleville és Szent-Hubert községek lakossága, melyek állami iskolákat kérnek, hogy jó magyar hazafiságukat bizonyítsák.

Ezt az egy-két még tejesen el nem veszeit sváb községeket szépszerével a magyarság számára megtartani épp annyira fontos, mint szép feladat lenne.

Mindenekelőtt állami iskolák jó magyar tsnitókkal kellenének oda s általában figyelemmel kellene lenni ezen községekre s ápolni bennök a hozzánk tartozandóság s a magyar hazafiság érzését.

Főleg pedig sietni kellene az akcióval, mert a pángermán propaganda dolgozik s már eddig is csuda, hogy az a pár község, amely bástyája lehetne a magyarságnak, még fertőzetlen maradt a pángermán eszméktől.

A debreczeni Kossuth-ünnep.

— A kis bizottság ülése. —

Fényes, nagy ünnepség lesz a debreczeni Kossuth-ünnep, méltó Debreczenhez, ahhoz a városhoz, a melyet Kossuth Lajos a szabadság erős sziklavárának aposztrofált. Tegnap még csak a kis bizottság tárgyalta. A szeptember 19-iki ünnepség részleteit, de annak imponáns és felemelő volta, már is hatalmas arányokban bontakozik ki.

Ünnepelni fog a hivatalos város, diszközgyűlésen mond dicsőítő hálát Kossuth emlékének, de ünnepelni fog az egész város népe, a mely előtt jelentős események fogják emlékeztetést tenni szeptember 17-ikét. A kis bizottság a nagy ünnep programját már csaknem teljesen megállapította. Még az ünnepi szónokok neve s a népünnepély részletei niucs meghatározva. De a 18-án tartandó ülésen már ez is meg fog történni és akkor tiszta képet nyer a város közönsége a szeptember 17-iki nagy ünnepségről.

A kis bizottság tegnap délután tartott üléséről tudósítók az alábbiakat jelenti.

(Az ülés lefolyása.)

Komlóssy Arthur, az ünnepet rendező bizottság helyettes elnöke üdvözölve a megjelent tagokat, első sorban a diszközgyűlés ügyét előkészítendő rendkívüli közgyűlés összehívásáról referált. Miután a fűispán és a polgármester szabadságon vannak, a rendkívüli közgyűlést ő fogja összehívni.

(A rendkívüli közgyűlés.)

A bizottság tagjai helyeslő tudomásul vették az elnöki előterjesztést s azután a rendkívüli közgyűlés tárgysorozatát beszéltek mag. Megállapodtak abban, hogy a gyűlés tárgyai a következők lesznek.

1. Kimondja a törvényhatósági bizottság, hogy Kossuth születésének száz éves évfordulója alkalmából diszközgyűlést tart.

2. Kossuth emlékének szánt monumentális szoborműre a házipénztár terhére évenként tíz-tíz ezer korona szavaztatik meg.

3. Kossuth Lajos arcképét a közgyű-

lési terem számára művészi ecsettel megfesteti.

A mi a nagyszabású ünnep költségeit illeti, erre vonatkozólag úgy határozott a bizottság, hogy a népünnepély bevételeiből fedeztessék minden kiadás. A fennmaradó összeg a Kossuth szobor alapjához csatolatik. Az előleges költségek fedezésére valamelyik alaphól kölcsönt fognak felvenni, a melyet az ünnep jövedelméből fognak fedezni.

Az ünnepély programja.

Ezután az ünnepély részletes programját állapították meg.

A debreczeni ünnepély szeptember 17-dikén, szerdán lesz, hogy a 19-iki fővárosi ünnepélyen a debreczeniek is részt vehessenek.

Tizenhetedikén este 7 órakor az egész város kivilágittatik. Már este zászlódiszbe öltözik az egész város. A határon örömtűzket gyujtanak fel, este 8 órakor zenés körmenet lesz az Egyetértés zenekarával.

Szeptember 17-én általános munkaszünet, az üzletek egész nap zárva maradnak. Az elemi és középiskolákban is ünnepély tartatik. Az elemi iskoláknak az ünnepet rendező bizottsága a nap emlékére egy-egy nemzeti színű zászlót fog ajándékozni.

Az összes hitfelekezetek templomaiban reggel 8 órakor isteni tisztelet tartatik, a melyen a törvényhatósági bizottság és a tanács képviselve lesz. Háromnegyed kilenczór gyűlekezés a városházán — indulás kilenczórkor a nagytemplomba, ahol kilenczórkor kezdődik a főisteni tisztelet. A főisteni tisztelet után visszavonulás a városháza nagytermébe, féltizenegy órakor kezdetét veszi a diszközgyűlés, a melynek tárgysorozatát az augusztus 28-diki rendkívüli közgyűlés fogja megállapítani. Délben közbéd a Bika disztermében. Délután 3 órakor ünnepély az emlékkerti szabadságszobor előtt — a következő programmal:

1. Az összes dalkörök a „Szózatot” éneklük.

2. Ünnepi beszéd és a szobor megkoszoruzása.

3. Ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos — a dalárdáktól.

4. Hazafias szavaltat.

5. A dalkörök éneke.

Az ünnepély végével zászlók alatt ünnepi menetben vonul ki a tömeg a Nagyerdőre. Hogy a közlekedés lebonyolítottassék, a városban előre fogják a 20 filléres jegyeket árusítani. A nagyerdei népünnepélyt albizottságok fogják előkészíteni erre és az ünnepély minden apró részét, a melyet az nagy bizottság fog a saját kebeléből kiküldeni.

A népünnepély változatos programjába egy ifjúsági tornaverseny is beillesztetik. — Este tűzijáték, ez után pedig a Dobos pavillonban táncmulatság.

Az ünnepély alkalmából a bizottság egy füzetet nyomtat ki, a mely Kossuth arcképét, életrajzát és az ünnepély programját tartalmazza. Ezen füzeteket 10 fillérért fogják árusítani.

A kis bizottság hétfőn délután e hó 18-án ismét ülést tart, a mikor aztán a teljes és részletes programot állapítják meg.

Kor és jellemrajzok.

(Dióhéjban.)

Az idő megváltoztat mindent. Az a legelszomorítóbb, hogy a „minden” között az emberi jellem is ott van. Ne bizzál abban az emberben a kit csak lármája után ismersz. Minél többször kérkedik valaki azzal, hogy

ő „becsületos“ ő „független érzelmi“ és „önzetlen“: annál megbízhatóbb és annál hitványabb az illető. Ha valaki „tettel“ mutatja be magát csak egy ízben is, sokkal megbízhatóbb jellem, mintha éveken át beszél és veri a mellét. A teli hordót tartalma, az üres hordót kongása jellemzi.

A ki elvét érdekből megváltoztatja: az lehazudja magáról már a földi életben az Isten képét.

Az emberi jó érzés mindig feljajdul a mikor a gonoszok halottitort ülnek a jók és nemesek bukása felett.

Züllik a magyar ifjuság! mert megtadja ősi erényét, a becsületos munkaszereket — feledi hagyományos hivatását, az önzetlen hazaszeretetet és kigunyolja legmagasabb hitvallását: a Szabadság és függetlenség honboldogító istenerzetét.

„Publicista.“

Szabó Sándor máramarosi alispán levele lapunk főszerkesztőjéhez.

Szabó Sándor, Máramaros vármegye alispánja, „a Debreczeni tekerkesztőségnek“ czimzessel, levelet intézett lapunk főszerkesztőjéhez, melyet főszerkesztőnk távollétében — a ki ekkor Budapesten az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt nagy értekezletén volt elfoglalva — lapunk felelős szerkesztője vett át s adott arra visszhangot mult számunk vezércikkében.

Hogy olvasóink tárgyilagosan ítélnesnek e kérdésben, egész terjedelmében közöljük az alispán ur levelének erre vonatkozó részét, mely a következő:

Nagyságos Benedek János
főszerkesztő, orsz. képviselő urnak
Debreczen.

M. Sziget, 1902. aug. 12.

Igen tisztelt barátom!

Becses lapod tegnapi számából sajnálatlaltal értesültem, hogy minő mulasztást követtem el. De az nem az én hibám, mert Tóth András szobrász urtól sürgetést nem kaptam a clevelandi magyarok megkeresésének pedig hivatalos aktáim között nincsen nyoma.

En ugyan emlékszem arra, hogy olvastam a clevelandi szoborról, de hogy megkeresésből e vagy a lapokból? — azt most már nem tudom megállapítani.

Ha a hiba részéről fordult volna elő, úgy igyekszem jóva tenni, mert ma felkértem a huszt-járási főszolgabíró t, hogy küldjön egy zsákoska földet a huszt-i városok aljából.

Minket most igaztalanul támad a „Házánk.“ Pedig nem szolgáltunk rá. De azt hiszem kiderül, hogy egyéni bosszu eszközzel használták fel egy lap jóhiszeműségét. Kár bizony ezt a hazafias es közgazdasági válság által sújtott, de becsületesen vezetett vármegyét úgy meghurcolni. A tamadásoknak van egy kis nemzetiségi íze.

Szeretettel üdvözöl
igaz barátod

Szabó Sándor.

Közdolgozok megítélésében minden más tényezőnek lehet helye, csak épen a jó barátságának nem. Az én őszintén szeretett s fényes költői tehetségéinél s egyénijelleménél

fogva nagyrabecsült barátomnak tartoztam azzal, hogy midőn tamadásnak volt kitéve s védekező nyilatkozatáért megint tamadás érte: legalább a védekező nyilatkozat megismerésére is módot nyujtsak olvasóinknak.

Magam részéről eddig nem avatkoztam ebbe a dologba, de tartozom annak kijelentésével, hogy Szabó Sándor máramarosi alispán ur eljárásának — még ha mulasztott volna is — teljes jóhiszeműségét kétségbe nem vonom s ahogy én őt ismerem teljesen kizártnak tartom, hogy akár cselekedetében, akár mulasztásában őt hazafiatlanság vezetné.

Benedek János.

a „Debreczen“ főszerkesztője.

NAPI HIREK.

Istentiszteletek.

Vasárnap az ev. ref. templomban a következők tartanak istentiszteletet: A Nagytemplomban Kovács Zsigmond h. lelkes. Kistemplomban: Sáfrány Lajos tanár. Kossuth-utcai templomban: Czirják Béla s. lelkes ispóalyi templomba Kiss Tamás esküdtfelügyelő. A csapókeri imaházban Kovács János, népiskolai felügyelő.

Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet. — Augusztus 18-án ő felsége születése napján pedig d. e. 10 órakor Nánássy Lajos esküdtfelügyelő tart könyörgést.

A szerkesztőségéből.

Ifjabb Mörz Pál lapunk felelős szerkesztője elutazott. Távollétében Loránt (Lőv) József segédszerkesztőnk felelős a szerkesztésért.

A belügyminiszter és a város zárszámadásai.

Szell Kálmán belügyminiszter leiratban értesítette Debreczen város közönségét, hogy a hozzá felterjesztett 1901. és 1.02-ik évi zárszámadásokat általánosságban helyben hagyja, mindössze egyes tételeknél óhajt még némi felvilágosítást. Tudatta a város közönségével azt is, hogy ezen zárszámadások ellen Márton Imre törvényhatósági bizottsági tag által beadott felebbezést elutasította. A belügyminiszteri leirattal a tanács tegnapi ülésén foglalkozott és elhatározta, hogy azt tudomásulvétel végett a közgyűlés elé fogja terjeszteni.

A Blau-féle per és a tanács.

A városi tanács tegnap tartott ülésén Ábraham László főügyész hivatalos formában jelentette be, hogy a város a Blau-féle városháza építési pert a Kurian megnyerte. A tanács örömmel vette tudomásul a házi pénztárt oly közéről érdeklő hirt.

Az „ország dombja“ Debreczenben.

Ez az elnevezés méltán megfogja illetni azt a dombot, mely az emlékkertben emelkedik. Tóth András szobrászmester jóvoltából jut a domb ehez az elnevezéshez. Tóth András mester ugyanis ma terjesztette be jelentését a 12 tagu szoborbizottsághoz és egyidejűleg egy zsák földet felajánlott a bizottságnak azokból a földekből, melyet az ország 130 különböző helyeiről

küldöttek az amerikai Kossuth szobor talapzatához, aczélból, hogy a bizottság helyezze el azt a legalkalmasabb helyre. A bizottság, mely legközelebb tartandó ülésén tárgyalja Tóth András jelentését, a felajánlott földet az emlékkerti dombon helyezi el és így ezt a dombot, melyről szép kilátás nyílik, méltán megfogja illetni „az ország dombja“ elnevezés.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli anyakönyvi hivatalnál a hét folyamán házasságot kötöttek:

Borsy Lajos — Pető Terézia, Nagy Imre — Szilagyi Juliánna, Egreczki Péter — Krechlik Mária, László Miklós — Fuchsz Ilona, Nagy Károly — Garai Erzsébet, Sajtó Sándor — Nemes Ágnes, Maretyák István — Katonka Erzsébet, Kovács Sándor — Kozma Zsuzsanna, Morvai Zoltán — Erdélyi Mária, Rosenfeld Leopold — Mátyás Mária, Váradi Gyula — Jakab Ilona. Összesen 11 pár.

Ugyanezen ide alatt a következő halálozási eseteket jelentették be: Félégyházi Róza 16 hónapos csecsemő, Csinovecz Tekla 28 éves varrónő, özv. Juhász Jánosné, szül. Keleszár Juliánna 48 éves varrónő, Lénárt András 2 hónapos csecsemő, Sáréni (utónevét nem kapott leány) 13 óras, Spabó Andrásné, szül. Balogh Zsuzsanna 24 éves napszámos, Nagy Gyöző 2 hónapos csecsemő, Braxatóris Kálmán 1 hónapos csecsemő, Kozma Eszter 1 hónapos csecsemő, Nagy Erzsébet 4 hónapos csecsemő, Csanuk András 84 éves kisbirtokos, özv. Szegedi Józsefné szül. Hahanni Zsuzsanna 79 éves napszámos, Kovács Imre 64 éves napszámos, özv. Szabó Károlyne, szül. Gara Etel 28 éves, Csurgó Róza 4 hónapos csecsemő, özv. Géder Sandorné szül. Nagy Eszter 60 éves, Mike Mária 14 éves gyermek, Kovács János 13 hónapos csecsemő, Varga Erzsébet 20 hónapos csecsemő, Róth Antalné szül. Müller Lina 33 éves, Szegedi Juliánna 10 éves gyermek, Mézes Mária 25 éves, özv. Tóth Péterné szül. Hegedüs Zsuzsanna 75 éves szegényházi ápoló, Horváth Erzsébet 5 éves gyermek, Tóth Margit 23 napos csecsemő, Nagy András 62 éves bérkocsis, Halász Imre 18 éves joghallgató, Mezei Mária 19 éves cseléd, Kovács Kálmán 27 éves kocsirendező, özv. Vég Józsefné szül. Tóth Mária 73 éves, Albert Györgyné szül. Iklódy Zsuzsanna 62 éves, Pak Albert 25 napos csecsemő, Rözenberg Sámuel 27 éves kereskedő, Hauer Margit 12 napos csecsemő, Somlyai József 59 éves napszámos, Király Mihályné sz. Siteri Juliánna 67 éves, Dóczy Gedeonné szül. Fischer Ilona 56 éves, Gyöngyösi Róza 19 éves cseléd, Szithó Istvánné szül. Debreczeni Juliánna 75 éves háztartásbeli és 2 halva születés, összesen 42. Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 48 születést (27 fiu 21 leány) jelentettek be, úgy a születések 6 al multak felül a halálozásokat.

Rabmenház Debreczenben.

A rabsegélyző-egylet választmányi gyűlést tartott tegnap délután, A gyűlés egyetlen tárgya a rabmenház helyének megállapítása volt. A miniszter ez év július 11-én háromezer koronát adományozott e célra. A választmányi ülés átír a városi tanácshoz a tervbe vett helyek valamelyikének bérbe atengedése iránt. Legvalószínűbb, hogy a rabmenház helye a mikespercsi-ut és a járványkórház előtti 81 holdas terület lesz, mely ma 200 koronát jövedelmez évenként a városnak.

Hazafias cselekedet.

Pozsony városából hazafias mozgalom indult ki, a mely tartózkodásának átírat alakjában egész terjedelmében megérkezett Debreczen szab. kir. városhoz is. Az indítvány így hangzik:

„Mondja ki Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsága, hogy jövőre a város — minden közszükségletének beszerzésénél csak magyar anyagot, terméket szerez be és a műszaki teendők ellátása körül csak magyar műszaki erőt alkalmaz, a kiadando vállalkozásoknál pedig csak magyar vállalkozó a területet veszi figyelembe. Minden oly esetben, ha a határozat végrehajtató nem volna, a szükséges külföldi beszerzés, vagy külföldi szakértő és vállalkozó alkalmazása csak előleges törvényhatósági bizottsági határozat után eszközölhető. Az ez iránt való indítvány 15 nappal a határozatal előtti közhírré teendő, hogy esetleg megfelelő magyar ajánlat következtében a külföldi műszaki erő, vagy vállalkozó alkalmazása mellőzhető legyen. Indítványozza egyszersmind, hogy hasonló határozatnak hozatala végett az ország összes törvényhatósági bizottsága átiratilag megkeressék.”

Kihat az indítvány továbbá a földolgozandó nyersanyagokra, előírja a hazai ipar elsőségét minden közszállításnál, sőt a munka kivételéhez alkalmazott szakmunkágyar honosságát is megköveteli. Ily alakban az indítvány rövid szavakban teljes tökéletes intézkedést foglal magában s nem járhat félsikerrel. A csel — a magyar ipar föltel- len elsőbbsége minden közszállításnál és a magyar munkásnép, valamint a hazai műszaki erők foglalkoztatása — ezzel el van érve és csak szigorú ellenőrzés kívánatik meg, hogy az indítványnak hatálya is legyen.

A tűzoltóság jubileuma.

A debreczeni önkéntes tűzoltó testület parancsnoksága szorgalmasan készíti elő a testület huszonöt éves jubileumának ünnepségeit, amely méltó lesz a humanus testület sikerei és hírnevéhez. A parancsnokság erre az alkalomra megíratta a testület történetét, a mely egyúttal hű képét adja a testület működése és fejlődésének is. A terjedelmes kötetet képek is gazdagon illusztrálják.

Lódíjazás Hajduszoboszlón.

A hajdumegyei gazdasági egyesület a vármegyei lótenyésztési bizottsággal egyetemben a földművelésügyi miniszter segítségével szept. 14-én reggel 9 és következő óráin Hajduszoboszlón lótenyésztési jutalomdíj kiosztást rendez, következő programmal és díjazással: Rendező a gazdasági egyesület s a lótenyésztési bizottság. Kiallíthat minden hajdumegyei lakos tenyésztő, akár tagja a gazdasági egyesületnek, akár nem, a vármegyén kívül lakó csak akkor, ha az egylet tagja. A bíráló bizottság a helyszínen előre fog megalakíttatni. Kiallító azon csoport állatnál, hoi ő is érdekelt fél, bíráló nem lehet. Az I-ső és II-ik csoportban díjazásban csakis lótenyésztő kisczardák saját nevelésű lovai részesülhetnek, a többi díjazandó állatnál pedig megkövetik, hogy azok legalább a kiállítást megelőzőleg három hónap óta a kiállítónak tulajdonát képezzék, mint a tulajdonos a bíráló bizottság kívánatára igazolni is tartozik. — Egy csoportbeli állatnál egy kiállító csakis egy pénzbeli díjat nyerhet, a többi esetleges díjra érdemesített állatai díszoklevéllel fognak tüntetni. Azon esetben, ha valaki a díjról lemond, a felett a bíráló bizottság rendelkezik. A díjat nyert állatok díszszalaggal is ki fognak tüntetni. A díjak a következők: 1. Államdíj. I. csoport. Csikóval

elővezetett anyakanczák. 1. díj 8 darab 10 koronás arany, 2. díj 6 darab 10 koronás arany, 3. díj 4 darab 10 koronás arany, 4. díj 2 darab 10 koronás arany, 5. díj 1 darab 10 koronás arany. II. csoport. Három éves kanczacsikók. 1. díj 6 darab 10 koronás arany, 2. díj 4 darab 10 koronás arany, 3. díj 3 darab 10 koronás arany, 4. díj 2 darab 10 koronás arany. 2. Gazdasági egyesület díjai: III. csoport. Két éves kanczacsikók. 1. díj 4 darab 10 koronás arany, 2. díj 3 darab 10 koronás arany, 3. díj 2 darab 10 koronás arany, 4. díj 1 darab 10 koronás arany. IV. csoport. Egy éves csikók, nemre való tekintet nélkül. 1. díj 4 darab 10 koronás arany, 2. díj 3 darab 10 koronás arany, 3. díj 2 darab 10 koronás arany. A bírálás megejtése után a kitűzött pénzbeli díjak, valamint a díszszalagok a helyszínen azonnal, a díszoklevelek pedig későbbben fognak a tenyésztőknek kézbesíttetni.

A debreczeni hitközség előjárósága.

A következő meghívót bocsátotta ki: Meghívás Ö császári és apostoli királyi felsége legmagasabb születésének évfordulója alkalmából f. 1902. évi augusztus hó 18-án, hétfőn délelőtt 10 órakor a Deák Ferenc-utcai izr. templomban tartandó hálaadó istentiszteletre van szerenésnek a hitközségi tagokat tisztelettel meghívni, melyre minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Debreczen, 1902. augusztus hó. Az előjáróság az ünnepély sorrendje: 1. Ma tovu. 2. 21. és 61. zsoltar eneklése 3. Ünnepi beszéd. 4. Ima a királyért. 5. Házószent tsuoh. 6. Hymnus.

Adomány az amerikai elnök ajándékára.

Az amerikai elnöknek szánt debreczeni ajándék költségeire ma újabb adományt kaptunk. A függetlenségi kör 5 koronát, B. Nagy János 2 koronát és id. Bányai István két koronát küldöttek e czelra szerkesztőségünkbe, melyet ez alkalommal köszönettel nyugtazunk. További adományokat ezután is elfogad lapunk szerkesztősége.

A nemzetközi diákkongresszus Debreczenben.

A folyó év szeptember havában a Corda Frates nemzetközi diákszövetség Szeli Kálmán miniszterelnök és Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter védnöksége alatt Budapesten tartja meg III-ik nemzetközi kongresszusát. A kongresszusra bejelentette képviselőletét Európa minden nemzet, ugyszintén Amerika, Afrika, Azsia és Ausztrália művelt nemzetei is. A Corda Frates tagjai a tudomány egyetemek és főiskolák rendes hallgatói, a tudományos pályákat már végzett művelt ifjuság nagy része, több, mint negyven tudományegyetem tanárkara s a nagy kulturnemzetek több kiváló szereplő férjai. Parisban az 1900 évi II-ik nemzetközi kongresszuson magyar embert választottak meg a Szövetség elnökévé és nagy lelkesedéssel a magyarok fővárosát, Budapestet jelölték ki a legközelebbi kongresszus helyül. A budapesti rendezőség fenyves programot állított össze a kongresszusra és e programba fölvette a kongresszusnak Debreczenbe leendő lehozatalát is. Ezt a programot a magyar kormány is jóváhagyta s annyira súlyt fektetnek a debreczeni kirándulásra, hogy annak rendezésébe a kormány is befoly. A Szövetség debreczeni konzulát Boross Lajost ugyanis tegnapi értesítették, hogy augusztus 21-én az esti gyorsvonattal Debreczenbe jön Dr. Rényi József Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter titkára küldött miniszteri biztos és Dr. Hindy Zoltán a budapesti rendezőség elnöke, hogy a Corda Frates debreczeni konzulátusával és a város hivatalos köreivel a debreczeni be-

jövetelre nézve végleges megállapodásra juszanak. A helyi konzulátus nagy odaadással fáradozik azon, hogy a világ művelt ifjuságának ezen látogatása Debreczen hírnevéhez méltó legyen s megfelelően annak a várakozásnak, melyet ehhez a látogatáshoz fűzünk. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter is kilátásba helyezte lejövetelét a kongresszussal s így ez a nagy magyar mozgalom nemcsak érdekes, de határozottan fontos és nagy horderejű. A debreczeni konzulátus megkereste ez ügyben egy a főiskolai gazdasági tanácsot, mint az ev. ref. egyház tanácsát s tekintettel az ügy kiváló fontosságára és a meleg érdeklődésre, melylyel az egész város közönsége viseltetik a mozgalom iránt, hisszük, hogy egy a főiskola, mint az egyház készséggel nyújt teljes segédkezet a rendezőségnek.

Elhunyt urinó.

Dóczy Gedeont, az ev. ref. felsőbb leánynevelő intézet köztisztelőben álló érdemes igazgatóját súlyos és pótolhatatlan vesztés ért. Szerető hitvese rövid szenvedés után elhunyt. Dóczy Gedeonné halála mély részvétet kelt az egész városban. Mindenki ősmerte az elhunyt nem s szívét. A gyászjelentés a következő:

Feledhetetlen kedves feleségem, — jó édes anyánk — illetve szeretett testvérünk Dóczy Gedeonné született Fischer Ilona pár heti súlyos szenvedés után a f. 1902. évi augusztus hó 14-ik napján, életének 56 ik, boldogító házasságának 24-ik évében jobblétre szenderült. A boldogútnak földi részét folyó évi Augusztus hó 16-ik napján d. u. 4 órakor, a Széchenyi-utca 29-ik számú háznál tartandó rövid ima után — a Kosuth-utcai temetőben fogjuk az örök nyugalomnak átadni. Debreczen, 1902. augusztus 14. Férje: Dóczy Gedeon; gyermekei: György, József, Emil, Béla, Ilona, Aladár, Ferencz, Irén és Gedeon. Testvérei: özv. Flütseh Endrené szül. Fischer Amalia és özv. Langsfeld Lajosné szül. Fischer Aurélia gyermekeikkel. Béke lengjen porai felett!

Bácskai szerb zenetársaság a Dréher-sör-csarnokban.

Ma és ezentul minden estén a Dréher-sör-csarnokban egy kiváló erőkből szervezett szerb zenetársaság tart állandóan hangversenyt, Beléptidij nincs. Izletes ételekről és italokról Markus Jenő vendégfősz. kezekedik.

Angelotti mulató a Bikában.

Ma a Bika szaloda kellemes udvar kertjében ismét új tagok lépnek fel és ezek között különösen felemlítendő a nevető August Mstr Brown a bámulatos Piston-király, Mr Willi a kitünő nyújtó tornász Little Karabin a kedvelt szalon humoreszk művész Me egészen új műsorral az összes tagok fellépte.

Szociálista népgyűlés Debreczenben.

A debreczeni szociálísták vasárnap, f. hó 17-én. főkapitányi engedéllyel a vásártéren népgyűlést tartanak. A gyűlés tárgyai: Kik arattak a nyáron? és az általános választói jog. — Budapestről Csizmadia Sándor és Pelczéder Ágoston ismert agitátorok lesznek a gyűlés szónokai.

Magyar Színpad Debreczenben.

Németh András „Debreczen” városához czimzett sör-csarnokban működik a kiváló erőkből összeállított Magyar Színpad, melynek tagjai a legjobb művészi erőkből vannak összeállítva. Felhívjuk olvasóink figyelmét e kellemes szórakozási helyre, ma ott új tagok lépnek fel.

Uj! Szénraktár. Uj!

Tisztelt háziasszony!

VASALÁSHOZ legjobban

Retorta bükkszén

Elmaradnak a szén vasaiás kellemetlen következményei. — Nincs rossz levegő, főfajás és szédülés mert a **Retorta bükkszén** vegyi uton van minden az egészségre káros anyagtól megtisztítva. **Száraz, minden szag, gáz, füst és lángfejlesztés nélkül ég.** Nem poros, mint az erdei eddig használt szén s így harmadával kevesebb elegendő ugyanahoz a munkához.

Kapható:

Friedmann Józsefnél

Fiacz-utca 26. szám. Főtőzsde udvarán.

Kartellen kívüli dohány-zsineget

és egyéb

gazdasági cikkeket ajánl

legjutányosabban

Friedmann József

Budapest, VI. Podmanitzky-u. 5. 11. 14.

(3-1)

Hordó eladási hirdetés.

A Gróf Degenfeld József és Dr. Balkányi Miklós tulajdonát képező „Erzsébet” szőlőtelepen épített, beton üveg pincze elkészülvén, az egész kitünő állapotban levő hordó készlet, mely mintegy 200 darab 6—7 hectoliteres hordókból áll jutányosan eladó.

Bővebb felvilágosítást a helyszínen ad

Kiss Imre
vinczellér.

Hajdu-Böszörményben

a főtéren több üzlethelyiség, fűszer, fodrász, órás stb. üzleteknek igen alkalmas, azonnal kiadó.

Értekezhetni **Kövér és Társa** czégnél H.-Böszörményben.

500 forintot

fizetek annak, aki **Bartilla fogvizének** használatát mellett, melynek üvege 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök (Csomagolások külön 10 kr.) **Bartilla-Wiukler Ed., Wien, 19/I. Sommergasse I.** — Kapható Debreczenben **Mihalovits István** a „Kigyóhoz” czimzett gyógyszerárában. **Tóth Béla** gyógyszerész. Hatarozottan kérjük **Bartilla-féle fogvizet.** Hamisítás feljelentéseért jó díjazás adatik.

Tüzifa eladási hirdetés.

A székelyhidi uradalomnál

2000 öl száraz cser tűzifa

eladó és az ugy nagyobb részletekben, mint vagonként is (5 1/2 öl) **bérmertve** a következő állomásokra szállítatik, u. m.:

Bihar Diósz gre 92. Gyapoly 96. Pap Tamás 98. Bihar 102. Ér-Selind 92. Ér-Mihályfalva 94. Sz.-Gy.-Ábrány 104. Vámos-Pércs 104. Debreczen 109. Szoboszló 114. Kaba 120. P.-Ladány 124. Karczag 127. Kisujszállás 130. Báránd 121. Sáp 119. B.-Ujfalu 114. Mező-Keresztes 111 koronáért

Rendelések a **székelyhidi uradalom számtartói hivatalához** intézendők és pedig az összeg előleges megküldése mellett.

Gyümölcs és szőlő bor készítő gépek.

Gyümölcs és szőlősajtók,

„HERCULES” folytonosan bató kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a **legmagasabb munkaképesség** garantálva, a munkaképesség **20%-al nagyobb** mint bármely más sajtónál.

Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére

Szőlő és gyümölcs zúzó

és bogyo morzsolók,

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek fekvően és kocsira szerelve.

Lé-sajtók és a gyümölcslé készítésére szolgáló **bogyó-örölők. Aszaló készülékek** gyümölcs és főzelék aszalására, **gyümölcsvágó és hámozó gépek**, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „**Syphonia**” permetezők, hordozhatóan és kocsira szerelve a szőlők permetezésére, a szegenes és tormaacs, valamint a vértetű kiirtására, **szőlő ekek** gyártatnak és szállítanak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárai vasöntője és gőzhámora által

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Kitüntetve **490 arany ezüst és bronz** éremmel.

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontárusítók kerestetnek.

Egyedül valódi angol

THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keres. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

Allein echter Balsam
von der Fabrikation in Pregrada
A. Thierry in Pregrada

E balsam belsőleg és külsőleg használ: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a melnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégibb bajokból is. 2. Kitünő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglepően gyógyítja a gyomor, szélgyörcsöt s a tagrángatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalmaktól s kigyógyít a Hämorrhoidákból, szeliden mozditja elő a székélést s a vér tisztulását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájröghadaskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felülfogást, a szájnak s a gyomornak bűzét. 7. Nagyon jó gyógyszer kül és belbajoknál, u. m. sebeknél, lázhőlyag, szemölcs, égési sebek, fagyos tagoknál, ruh és kiütéseknél, megszünteti a fejfájást, szakgatást, rheumát, fülbántalmakat stb. Csak mindig vigyázzunk a **mellékolt** zöld mezejű **apáca-védjegyre!** Hamisításoktól legjobban óvakodunk, ha **egyenesen** gyárából Ausztria-Magyarország minden állomására franco rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért, Bosznia és Herzegovinában 4 kor, 60 fillér. Kevesebb nem küldetnek. Sztéküldés előrefizetés vagy összeg utánvétele mellett.

Miért szenved ön?? Hiszen önnek, amely gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas operációt is elkerülheti, ha a valódi Thierry A. féle **Centifolia** kenőcsöt használja, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalom enyhítésében utlíerhetlen. A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyilások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvesedéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbnukulus és egeráknál; végre pokolvar, körömméreg, körömgnyülés, a lábna járás közben történt kisebélése, fagyás és égeztés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebélése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugás stb. eseteiben. 2 tégely csomag csomagolással, postadíjjal együtt 3 kor. 50 fill. Temérdek előismerő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada” a tégelybe van-e égetve. Eme két gyógyhaisában utóierhetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régiebb, annál jobb, nem árt a szernek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi setélen természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalanul elprédáljuk a gely, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalanul elprédáljuk a gely, hanem mindig tartson minden család készletében e világhírű, olcsó, megbizható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bionyos, hogy az én kitünő szerem ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni, Cim:

Apotheker Thierry (Adolf) Limited Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsénk a n. é. hölgyközönséget értesíteni, hogy Debreczenben, Piacz u. 7. sz. a. Vecsey Zoltán ur házában **Lovas és Kosárka** törrényszékileg bejegyzett cégünk alatt a mai kor fokozott igényeinek mindenben megfelelő

nődivat áruházat nyitottunk.

Nagy választékban tartunk Ruha Bluz és diszszelymeket, valódi Francia és Angol női ruhaszöveteket valamint a legújabb mintájú és színtartó cretonokat, zephyreket, flanellokat és barchetteket. Remek applicatio himzések, gaze és zsinór diszek, csipke gallérok és betétek, francia derékfűzők mérték szerint is, Női fehérneműek, harisnyák, vászon, chiffon-félék, Damast és pamut asztalterítékek. Pamutok, bélés és szabó kellékek, nap és esernyők.

Berendezkedésünkkel különös tekintettel voltunk arra, hogy áruink finomsága s azoknak szolidan meghatározott áraival a n. é. közönség pártolására érdemesnek bizonyuljunk. (10-2)

Tisztelettel: **Lovas és Kosárka.**

Costüm ruháknak a legutolsó divat szerinti készítését elvállaljuk.

Uj szőnyeg-üzlet.

Fő üzletünk szőnyeg-osztályát

Kossuth-u. 11. sz. Zádor házba

helyeztük át, azt a mai kor igényeihez képest fényesen berendeztük. A legújabb és legszebb

Futó, ágyelő és pamlagszőnyegekkel,
Ágy és asztal terítővel,
Pamlagtakarókkal,
Csipke és szövet függönyökkel,
Ló és koci pokróczokkal,
Flanell takarókkal,
Bútor szövetek és bútorplüssökkel,
Linoleum bőr és viaszos vásznakkal,

dus választékban szereltük fel és tisztelettel kérjük továbbra is a n. é. közönség szives pártfogását. (6-4)

Bosznay J. és Társa.

Debreczen, Kossuth-utca 5. és 11. szám.

HIRMANN FERENCZ

érczműöntőde és rézárugyára

Budapest, VII. Csányi-u. 9. szám.

Alapított 1880-ban.

Telefon 29-03.

Elvállal réz-, érc-, horgony és pakfong öntvényeket minta vagy rajz szerint, valamint horgony diszitményt és felirati táblákat czimfestők részére.

Készít gőz-, víz és légszuszvevőkhöz szükséges rézárukat, bor és sörszivattyukat, légnomásu sörkimérő készüléket légnomással, peronospora fecskendőhöz szükséges összes rézalkatrészeket, phylloxera szivattyukat, kereskedelmi rézsúlyokat, hordó ajtózárat és mindennemű rézesapokat. (3-2)

Külön osztály! — Érczmű és szobor öntőde.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

Akar ön sok pénzt keresni?

Havonként 1000 korona is kereshető könnyen, kockázat nélkül, becsületes uton. Irja meg czimét G. 51. sz. a.

Andas Annoncen-Bureau des „Mercur“ Nürnberg Mendelstrasse 23.

Restitutionsfluid

Cs és ezab, mosóvíz lovak részére.
1 üveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő-és utóerősítőül, bezamoknál, mak merességénél stb., az idomításnál kiváló munkára készteti a lovakat. Csak a lenni védjeggyel valódi. Kapható Austr. — Magyarországon valamennyi gyógyszerárban és desében. Foraktár. Kwizda Ferencz János kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító.

SANTAL EGGER

gyógyító erejével felülmúlja a külföldi szereket. Kipróbált, orvosilag ajánlott

jó szer, hólyag cső bajoknál és minden oly esetben, hol az orvosok Santal olajat, Copaiát vagy Cubobát ajánlanak. A

SANTAL EGGER

tiszta keletindiai Santal olajtartalma miatt meglepő sikeres hatású az ifjuság bántalmainál. Az orvosok is kedvelik és rendelik. 1 üveg ára 3 kor.

Vidékre a pénz előzetes beküldése után bérmentve 3.40 kor. Csak a törvényesen védett tigris-tej védj. valódi. Kapható a legtöbb gyógyszerárban. Fő és szótküldési raktár „Mádor gyógyszerár“

Budapest, VI. Váci-körút 17.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla és Muraközy László gyógyszerárban.